

**Brussel, 9 oktober 2018
(OR. en)**

12948/18

**ENV 650
AGRI 456
FORETS 43
PI 142
PECHE 390
RECH 420
ONU 86
CADREFIN 250**

RESULTAAT BESPREKINGEN

van: het secretariaat-generaal van de Raad

d.d.: 9 oktober 2018

aan: de delegaties

nr. vorig doc.: 12808/18

Betreft: Verdrag inzake biologische diversiteit (CBD):

- Voorbereiding van de 14e vergadering van de Conferentie van de Partijen (CoP 14) bij het Verdrag inzake biologische diversiteit
- Voorbereiding van de 9e vergadering van de Conferentie van de Partijen bij het CBD waarin de Partijen bij het Protocol van Cartagena inzake bioveiligheid bijeenkomen (CoP-MoP 9)
- Voorbereiding van de 3e vergadering van de Conferentie van de Partijen bij het CBD waarin de Partijen bij het Protocol van Nagoya inzake toegang en verdeling van voordelen bijeenkomen (CoP-MoP 3)

(Sharm-el-Sheikh, Egypte, 17-29 november 2018)

= Conclusies van de Raad

Voor de delegaties gaan in de bijlage de conclusies van de Raad betreffende bovengenoemde vergaderingen in het kader van het Verdrag inzake biologische diversiteit (CBD), die de Raad tijdens zijn 3640e zitting op 9 oktober 2018 heeft aangenomen.

Verdrag inzake biologische diversiteit (CBD):

Vorbereiding van de 14e vergadering van de Conferentie van de Partijen (CoP 14) bij het Verdrag inzake biologische diversiteit

Vorbereiding van de 9e vergadering van de Conferentie van de Partijen bij het CBD waarin de Partijen bij het Protocol van Cartagena inzake bioveiligheid bijeenkomen (CoP-MoP 9)

Vorbereiding van de 3e vergadering van de Conferentie van de Partijen bij het CBD waarin de Partijen bij het Protocol van Nagoya inzake toegang en verdeling van voordelen bijeenkomen (CoP-MoP 3)

(Sharm-el-Sheikh, Egypte, 17-29 november 2018)

- Conclusies van de Raad -

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE

1. ONDERKENT dat stevige vorderingen zijn gemaakt om te kunnen voldoen aan een aantal onderdelen van het strategisch plan voor biodiversiteit 2011-2020 en aan een aantal Aichi-doelstellingen inzake biodiversiteit; PLEIT evenwel voor meer inspanningen om de Aichi-doelstellingen volledig te verwezenlijken aangezien de vorderingen voor een aantal doelstellingen ruim onder de maat blijven;
2. IS ZEER VERONTRUST over het feit dat de natuurlijke rijkdommen en ecosystemen waarvan de mensheid afhankelijk is, aan hoge risico's worden blootgesteld en dat het merendeel van de factoren die biodiversiteitsverlies aanjagen, blijven toenemen; het bereiken van de meeste mondiale, regionale en nationale biodiversiteitsdoelstellingen, alsook van de duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen komt daardoor in het gedrang; De biodiversiteit staat vooral onder druk door habitatverlies en -wijzigingen, bodemdegradatie, klimaatverandering, invasieve uitheemse soorten, verontreiniging van het terrestrische en mariene milieu, onder meer door plastics en chemische stoffen, en door het niet-duurzaam gebruik van biodiversiteit; BEKLEMT OONT dat de meeste van die factoren ook schadelijk zijn voor de gezondheid van de mens;
3. SPOORT de Commissie en de EU-lidstaten AAN om de komende twee jaar meer maatregelen te nemen en alles in het werk te stellen om de voornaamste aanjagers van biodiversiteitsverlies aan te pakken, de nationale biodiversiteitsstrategieën en actieplannen en de EU-biodiversiteitsstrategie voor 2020 volledig uit te voeren, en de Aichi-doelstellingen inzake biodiversiteit te halen;

Mondiaal kader voor biodiversiteit na 2020

4. WIL een ambitieuze follow-up voor het strategisch plan voor biodiversiteit 2011-2020, met een overkoepelend kader op het niveau van de VN waarbij alle belanghebbenden worden betrokken en waarin wordt toegewerkt naar de Biodiversiteitsvisie 2050; dat kader moet de uitvoering versterken van het Verdrag inzake biologische diversiteit (Convention on Biological Diversity - CBD) en de protocollen daarbij, alsook van de andere multilaterale milieuovereenkomsten en de duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen inzake biodiversiteit; het kader moet biodiversiteit en ecosysteemdiensten hoog op de politieke agenda plaatsen; het moet ambitieuze, realistische en zo veel mogelijk meetbare en termijngebonden doelen bevatten, de huidige Aichi-doelstellingen versterken en erop voortbouwen, een drijvende kracht zijn en het mogelijk maken om vorderingen effectief te volgen;
5. ONDERSTREEPT dat het tijdens de CoP 14 vast te stellen voorbereidingsproces voor een mondiaal kader voor biodiversiteit na 2020 alomvattend, inclusief en participatief moet zijn, maar ook genderresponsief; het dient een procedure te omvatten waarmee partijen tijdens de CoP 15, of eerder indien zij daarvoor klaar zijn, individueel of collectief vrijwillig kunnen toezeggen dat zij de biodiversiteitsproblemen zullen aanpakken; de toezeggingen zouden in een algemene uitvoerings- en toezichtsprocedure worden opgenomen, en op een open en transparante manier worden geëvalueerd; MOEDIGT verdere besprekingen AAN over het opstellen van gezamenlijke EU-toezeggingen die bijdragen tot de uitvoering van gemeenschappelijk EU-beleid op biodiversiteitsgebied;
6. BEKLEMTOONT dat niet-statelijke actoren een betekenisvolle rol kunnen spelen bij het versterken van de uitvoering van een mondiaal kader voor biodiversiteit na 2020; MOEDIGT vrijwillige toezeggingen van alle betrokken actoren en belanghebbenden AAN, waaronder autochtone en plaatselijke gemeenschappen en de particuliere sector; de vrijwillige toezeggingen van partijen, belanghebbenden en actoren kunnen samen de bouwstenen voor een mondiale biodiversiteitsagenda zijn, als koepel waaronder bestaande en mogelijk nieuwe coalities en partnerschappen kunnen samenkomen;

7. PLEIT ERVOOR dat eenieder het zesde nationale verslag tijdig indient, zodat het nieuwe kader gebaseerd is op ervaringen bij de uitvoering van het strategisch plan voor biodiversiteit 2011-2020; daarnaast dient in het voorbereidingsproces voor een mondiaal kader voor biodiversiteit na 2020 rekening te worden gehouden met relevante evaluaties en indicatoren, met opgedane ervaring en met activiteiten die in het kader van andere regionale en internationale fora zijn uitgevoerd;
8. ONDERSCHRIJFT dat de uitvoering van een mondiaal kader voor biodiversiteit na 2020 vergezeld moet gaan van een in dat kader geïntegreerde periodieke, open en transparante evaluatieprocedure, en IS HET EROVER EENS dat de multidimensionale evaluatieaanpak van het CBD verder ontwikkeld moet worden, en dat vrijwillige collegiale toetsing daar een onderdeel van is;
9. BEKLEMTOONT dat het van belang is een mondiaal kader voor biodiversiteit na 2020 te ondersteunen met specifieke en grootschalige communicatie op alle niveaus, voortbouwend op bestaande communicatiestrategieën om momentum op te bouwen, publiek en politiek bewustzijn te creëren, bijdragen te verzamelen en de latere uitvoering te onderbouwen; WIJST op de noodzaak om in 2020 een biodiversiteitstop op het niveau van de staats-
hoofden/regeringsleiders bijeen te roepen om de politieke zichtbaarheid van biodiversiteit en haar cruciale bijdrage tot de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling te versterken; ONDERSTREEPT tevens het belang van onderzoek ter ondersteuning van de werkzaamheden in het kader van het CBD;

Hoofdstuk I - Verdrag inzake biologische diversiteit (CBD)

Het integreren van biodiversiteit

10. BEKLEMT OONT dat het effectief integreren van biodiversiteit in en tussen sectoren van cruciaal belang is voor de uitvoering van het CBD en van de Aichi-doelstellingen inzake biodiversiteit, voor de verwezenlijking van de duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen en voor de uitvoering van de Overeenkomst van Parijs; VERKLAART dat de nationale biodiversiteitsstrategieën en -actieplannen de belangrijkste instrumenten zijn voor de uitvoering van het CBD en voor het integreren van biodiversiteit in en tussen alle betrokken sectoren; MERKT tevens OP dat transformationele verandering dringend geboden is bij het gebruik en beheer van biodiversiteit en van ecosystemen en in productie- en consumptiepatronen, met inbegrip van gedragsveranderingen en veranderingen in de besluitvorming op alle niveaus; ONDERKENT de rol van rechtsinstrumenten, van geïntegreerde milieu- en ontwikkelingsstrategieën en van goed bestuur voor het integreren van biodiversiteitsbelangen in alle relevante sectoren teneinde biodiversiteitsverlies een halt toe te roepen en de verstrekking van ecosysteemdiensten in stand te houden;
11. MERKT OP dat de verwezenlijking van Aichi-doelstelling 3 inzake de afbouw van stimuli die schadelijk zijn voor de biodiversiteit en inzake de ontwikkeling van positieve stimuli voor het behoud en het duurzaam gebruik van biodiversiteit in 2020 in hoge mate verbonden is met het effectief integreren van biodiversiteit;
12. ROEPT OP tot het vaststellen van een strategische langetermijnaanpak voor het integreren van biodiversiteit in het kader van het CBD, en tot het volledig integreren van biodiversiteit in een mondiaal kader voor biodiversiteit na 2020; ROEPT voorts OP tot een besluit van de CoP 14 over de prioriteiten voor het effectief integreren van biodiversiteit in de sectoren energie en mijnbouw, infrastructuur, productie en verwerking, alsmede in de gezondheidszorg, als aanvulling op het besluit van de CoP 13 over het integreren van biodiversiteit in landbouw, bosbouw, visserij en toerisme;
13. ROEPT in de context van het integreren van biodiversiteit OP tot verantwoorde en duurzame winning van grondstoffen die niet ten koste gaat van de bescherming van de ecosystemen en de biodiversiteit in de landen waar grondstoffen gewonnen worden, en WIJST op de noodzaak van verantwoord en duurzaam bestuur in de relevante sectoren, ter ondersteuning van de overgang naar een circulaire economie;

14. WIJST op de belangrijke rol van innovatieve opties, zoals op de natuur gebaseerde oplossingen of agro-ecologie, bij het integreren van biodiversiteit, waarmee tegelijkertijd ook andere milieudoelstellingen zouden kunnen worden verwezenlijkt;
15. IS INGENOMEN met het initiatief van de regering van de Arabische Republiek Egypte om in het kader van CoP 14 als gastheer op de treden voor een bijeenkomst op hoog niveau waarop de deelnemers van gedachten kunnen wisselen over het integreren van biodiversiteit in de sectoren energie en mijnbouw, infrastructuur, productie en verwerking, alsmede in de gezondheidszorg, een en ander mede in de context van de Agenda 2030 en de duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen; IS tevens VERHEUGD over de voorbereiding van een verklaring op hoog niveau over biodiversiteit in de context van de verwachte ecologische, sociale en economische ontwikkelingen, alsmede over krachtiger toezeggingen en procedures voor de uitvoering van het CBD en de bijbehorende protocollen, en over de extra inspanningen voor het bereiken van de Aichi-doelstellingen inzake biodiversiteit;
16. STEUNT de ontwikkeling van een wereldwijd actieplan om biodiversiteit en de connecties tussen biodiversiteit en gezondheid te integreren in het beleid en in de strategieën, programma's en boekhoudingen van de partijen bij het CBD, in samenwerking met relevante organisaties zoals de Wereldgezondheidsorganisatie en andere belanghebbenden;

Aantrekken van middelen en financieel mechanisme

17. BEKLEMT OONT dat het aantrekken van middelen ten volle deel moet uitmaken van het mondiale kader voor biodiversiteit na 2020 en dat hierbij moet worden voortgebouwd op de ervaringen met de uitvoering van de strategie uit 2008 voor het aantrekken van middelen, onder meer via het aantrekken van (financiële, menselijke, technische en institutionele) middelen uit een veelheid aan bronnen, waaronder binnenlandse bronnen en de particuliere sector, en via een efficiënt en doelgericht gebruik van de beschikbare middelen; BENADRUKT in dit verband de positieve neveneffecten van projecten ten behoeve van zowel de bescherming van de biodiversiteit als andere milieukwesties, waaronder klimaatverandering, woestijnvorming en ontbossing;
18. IS INGENOMEN met de succesvolle afsluiting van de zevende aanvulling van het trustfonds van het Wereldmilieufonds en met het feit dat de richtsnoeren van het CBD tot uiting komen in de programmaprioriteiten inzake biodiversiteit voor de zevende aanvulling van het trustfonds;

Capaciteitsopbouw

19. BEKLEMT OONT dat capaciteitsopbouw een integraal onderdeel moet zijn van een mondiaal kader voor biodiversiteit na 2020 en volledig moet samenhangen met en gecoördineerd moet zijn met het algehele proces voor een dergelijk kader voor na 2020; IS INGENOMEN met de voorbereiding van een strategisch kader voor capaciteitsopbouw op lange termijn na 2020 en BENADRUKT dat er een gedegen basiskennis nodig is om prioriteiten te kunnen stellen en uitvoeringsmechanismen te kunnen bepalen;

Synergieën

20. ONDERSTREEPT het blijvende belang van samenwerking tussen multilaterale milieuovereenkomsten inzake biodiversiteit, de verdragen van Rio, het Milieuprogramma van de VN en andere VN-organen en processen, en ROEPT in dit verband OP tot spoedige uitvoering van de routekaart voor het verbeteren van synergieën, coherentie en doeltreffende samenwerking tussen de multilaterale milieuovereenkomsten inzake biodiversiteit, ter versterking van de bijdrage van deze instrumenten aan een mondiaal kader voor biodiversiteit na 2020 en aan de verwezenlijking van de Agenda 2030;

Klimaatverandering

21. ONDERSTREEPT de sterke onderlinge verbanden tussen beleid en processen voor het realiseren van de doelstellingen van het CBD, het Klimaatverdrag (UNFCCC) en de Overeenkomst van Parijs, het Verdrag ter bestrijding van woestijnvorming (UNCCD) en het kader van Sendai voor rampenrisicovermindering; BENADRUKT dat de instandhouding en het herstel van ecosystemen en op ecosystemen gebaseerde mitigatie en adaptatie op kostenefficiënte wijze aanzienlijk kunnen bijdragen aan de inspanningen die de landen leveren om de stijging van de wereldwijde gemiddelde temperatuur tot ruim onder 2 °C boven het pre-industriële niveau te houden, en aan de voortdurende inspanningen om de temperatuurstijging te beperken tot 1,5 °C boven het pre-industriële niveau, ter ondersteuning van de biodiversiteitsdoelstellingen; ROEPT ERTOE OP de samenwerking en de synergie tussen de relevante instrumenten en processen te intensiveren, onder meer door gebruikmaking van de rapporten van de Intergouvernementele Werkgroep inzake klimaatverandering (IPCC) en het intergouvernementeel platform voor wetenschap en beleid inzake biodiversiteit en ecosystemendiensten (IPBES); STELT dat de integriteit van alle ecosystemen moet worden gewaarborgd en dat de biodiversiteit moet worden beschermd wanneer er maatregelen worden genomen om klimaatverandering aan te pakken;

22. STELT NADRUKKELIJK dat er moet worden gestreefd naar synergie en samenwerking tussen processen die te maken hebben met biodiversiteit, aantasting van het land en woestijnvorming en klimaatverandering; en IS VOORSTANDER van het aannemen van vrijwillige richtsnoeren voor het ontwerp en de uitvoering van op ecosystemen gebaseerde benaderingen van aanpassing aan klimaatverandering en van rampenrisicovermindering;

Beschermde gebieden en andere effectieve gebiedsgebonden instandhoudingsmaatregelen

23. PRIJST de vooruitgang die is gemaakt bij het aanwijzen, beheren en verbeteren van het bestuur van beschermde gebieden als belangrijke strategie voor het behoud van de biodiversiteit; PRIJST voorts de definitie van en de criteria voor andere effectieve gebiedsgebonden instandhoudingsmaatregelen en ERKENT dat deze een aanvullende benadering vormen die kan zorgen voor een betere connectiviteit en samenhang van de netwerken van beschermde gebieden en kan bijdragen tot de integratie van biodiversiteit in relevante sectoren en de verwezenlijking van Aichi-doelstellingen 5, 7, 11 en 15; BENADRUKT dat alle andere effectieve gebiedsgebonden instandhoudingsmaatregelen moeten bijdragen tot, en geen afbreuk mogen doen aan, de doelstellingen met betrekking tot beschermde gebieden; BENADRUKT dat het van groot belang is dat beschermde gebieden en andere effectieve gebiedsgebonden instandhoudingsmaatregelen worden opgenomen in de planningsprocessen voor ruimtelijke ordening; ZIET het belang IN van ervaringen en activiteiten in daarvoor in aanmerking komende internationale en regionale fora, zoals het "Mens en Biosfeer"-programma van de Unesco en het wereldwijde netwerk van biosfeerreservaten, ook van de Unesco;

Biodiversiteit van zeeën en kustgebieden

24. HERINNERT eraan dat Resolutie 72/73 van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties opnieuw bevestigt dat het Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de zee het juridisch kader vormt waarbinnen alle activiteiten op de oceanen en zeeën moeten plaatsvinden;

25. PRIJST de vooruitgang bij de aanwijzing van beschermde gebieden in de mariene en kust-regio's, gebaseerd op relevante wetenschappelijke en technische informatie die beschikbaar wordt dankzij het EBSA-proces; IS ER VOORSTANDER VAN de samenvattende verslagen van de twee workshops over EBSA's in de Zwarte Zee, de Kaspische Zee en de Oostzee op te nemen in het EBSA-register, en ONDERSTEUNT de ontwikkeling van opties voor het wijzigen van de omschrijving van EBSA's en voor het omschrijven van nieuwe zones; het multilaterale proces van omschrijving van EBSA's en het wetenschappelijk en technisch karakter van de werkingssfeer van EBSA's moeten volledig worden meegenomen bij de verdere besprekingen over EBSA's in het CBD;
26. HERBEVESTIGT het beginsel dat in de omschrijving van nieuwe en de wijziging van bestaande EBSA's de soevereiniteit, de soevereine rechten en de rechtsmacht van kuststaten volledig in acht moeten worden genomen;
27. VERZOEKT de partijen MET KLEM inspanningen te blijven leveren voor het beschermen van biodiversiteit in koudwatergebieden, het voorkomen en milderen van de gevolgen van zwerfvuil op zee, waaronder microplastics, en het aanpakken van potentiële effecten van diepzeemijnbouw op de mariene biodiversiteit; en SPOORT ook AAN tot verdere maatregelen ter voorkoming, beperking en vermindering van de effecten van door de mens veroorzaakt onderwatergeluid op de biodiversiteit van mariene en kustgebieden, en maatregelen bij de uitvoering van mariene ruimtelijke ordening, voortbouwend op de verzameling en synthese van gegevens door de uitvoerend secretaris;
28. DOET EEN OPROEP aan de partijen en andere regeringen om gebruik te maken van de verzamelde informatie over de integratie van biodiversiteit in de visserij, en wel door toepassing van de ecosysteembenadering op de visserij, en IS INGENOMEN met de bijdrage en de medewerking van het CBD aan de open ad-hocwerkgroep van deskundigen van de VN over zwerfvuil op zee en microplastics;

Synthetische biologie

29. BEKLEMT OONT dat met voorrang moet worden gekeken of er nieuwe ontwikkelingen in de synthetische biologie zijn, met inbegrip van ontwikkelingen die het gevolg kunnen zijn van genome editing, zodat er een stand van zaken kan worden opgemaakt, en HERHAALT dat er een gecoördineerde, gerichte en niet-overlappende aanpak moet komen van kwesties in verband met synthetische biologie uit hoofde van het CBD en de bijbehorende protocollen;
30. HERBEVESTIGT dat, bij de aanpak van organismen, componenten en producten van de synthetische biologie, en in het bijzonder organismen die gemanipuleerde gene drives bevatten, de voorzorgsbenadering moet worden gevolgd zoals omschreven in de preambule van het CBD; ERKENT in dit verband dat er sprake zou kunnen zijn van negatieve effecten op de biodiversiteit ten gevolge van deze organismen;

Digitale sequentie-informatie

31. BENADRUKT zijn bereidheid om de besprekingen over "digitale sequentie-informatie" met andere partijen voort te zetten; ERKENT dat dit een niet-gedefinieerde werkterm is, en ROEPT alle partijen bij het verdrag OP de kennis over het onderwerp en gerelateerde aspecten (zoals bestaande praktijken in gegevensbanken of traceerbaarheidssystemen en gezondheidsgerelateerde aspecten) te verdiepen, en de kennis over de mogelijke gevolgen van het gebruik van digitale sequentie-informatie voor de drie doelstellingen van het CBD te verbreden;

Invasieve uitheemse soorten

32. IS BEZORGD om de geringe voortgang bij de verwezenlijking van Aichi-doelstelling 9 en BENADRUKT daarom de voortdurende noodzaak van prioritering van acties met betrekking tot invasieve uitheemse soorten; IS INGENOMEN met de aanvullende vrijwillige richtsnoeren om de onopzettelijke introductie van invasieve uitheemse soorten ten gevolge van handel in levende organismen te voorkomen;

33. VERWELKOMT verder het voorstel om een online forum en, afhankelijk van de beschikbaarheid van financiële middelen, een ad hoc-groep van technische deskundigen op te richten om gebieden te bestrijken die niet aan bod komen in de komende "thematische evaluatie van invasieve uitheemse soorten en de controle erop" door het IPBES, met name kosten-batenanalyse en kosteneffectiviteitsanalyse, alsmede e-handel;

Bestuivers

34. IS UITERST VERONTRUST over de achteruitgang van wilde bestuivers, die cruciaal zijn voor het behoud van biologische diversiteit, de werking van natuurlijke terrestrische ecosystemen en de verstrekking van essentiële ecosysteemdiensten zoals voedselproductie;
35. ROEPT ER derhalve TOE OP doeltreffende maatregelen te nemen om de achteruitgang van bestuivers tegen te gaan, en is in deze context INGENOMEN met de onlangs aangenomen mededeling van de Commissie over het EU-initiatief inzake bestuivers en de doelstellingen ervan, waarin wordt gepleit voor een geïntegreerde aanpak en een doeltreffend gebruik van bestaande instrumenten en beleidslijnen; IS ook INGENOMEN met de drie prioriteiten voor het aanpakken van de achteruitgang van bestuivers in de EU en de bijdragen aan mondiale beschermingsinspanningen, zoals het actieplan 2018-2030 voor het internationaal initiatief voor het behoud en het duurzaam gebruik van bestuivers van het CBD;
36. JUICHT de "coalitie van bereidwilligen" inzake bestuivers TOE die bij de 13e CoP bij het CBD is opgericht en MOEDIGT andere partijen bij het CBD AAN om zich bij de coalitie aan te sluiten en maatregelen te nemen ter bescherming van bestuivers;
37. PLEIT ERVOOR dat de EU en haar lidstaten snel optreden en in de betreffende beleidskaders voor na 2020 de behoeften van bestuivers integreren en maatregelen nemen tegen de oorzaken van de achteruitgang, zoals onder andere het verlies van habitats en het gebruik van voor bestuivers schadelijke pesticiden; ONDERSTREEPT dat kennisiaten moeten worden gedicht en dat de kennis over bestuivers gelijkmatiger moet worden opgebouwd en verspreid; BENADRUKT ook het belang van de monitoring van bestuivers op lange termijn, zodat hun toestand en evolutie kan worden beoordeeld;

Hoofdstuk II - Protocol van Cartagena inzake bioveiligheid

38. BEKLEMT OONT dat het Protocol door alle partijen daadwerkelijk moet worden uitgevoerd en dat de uitvoering van het strategisch plan voor de periode 2011-2020 moet worden voortgezet, teneinde de synergie, de samenhang en de doeltreffende samenwerking op consistente wijze op alle niveaus voort te zetten en te versterken, en SPOORT de partijen en andere overheden AAN bioveiligheid op te nemen in hun nationale strategieën en actieplannen inzake biodiversiteit en/of in sectorale en sectoroverschrijdende beleidsmaatregelen, plannen en programma's ter zake;
39. IS INGENOMEN met de inspanningen in het kader van het CBD om een alomvattend biodiversiteitskader te ontwikkelen voor de periode na 2020 en BENADRUKT dat het noodzakelijk is het Protocol van Cartagena in dit proces te integreren;
40. BENADRUKT dat het belangrijk is om een specifieke follow-up te ontwikkelen van het strategisch plan voor het Protocol van Cartagena inzake bioveiligheid voor de periode na 2020, dat verankerd is in en een aanvulling vormt op¹ het mondiale kader voor biodiversiteit na 2020, teneinde de doeltreffende uitvoering van het protocol in de periode na 2020 te verzekeren;
41. STELT MET ONGERUSTHEID VAST dat minder landen hun derde nationale verslag hebben ingediend, en DRINGT ER bij de partijen bij het Protocol van Cartagena die hun nationale verslag nog niet hebben ingediend OP AAN dat zo snel mogelijk te doen;
42. IS INGENOMEN met de combinatie van de vierde beoordeling en evaluatie van het Protocol van Cartagena met de definitieve evaluatie van het strategisch plan voor de periode 2011-2020 en het voorgestelde proces; en BENADRUKT dat het belangrijk is dat het nalevingscomité en de verbindingsgroep voor capaciteitsopbouw bij dit proces worden betrokken;

¹ De follow-up moet helpen bij de uitvoering van het biodiversiteitskader na 2020 en zorgen voor concrete maatregelen en prioriteiten voor de uitvoering van het Protocol van Cartagena.

43. NEEMT NOTA van de essentiële rol van het uitwisselingscentrum voor bioveiligheid (BCH) bij de uitvoering van het Protocol en WIJST ER OPNIEUW OP dat het belangrijk is dat alle partijen alle informatie registreren die nodig is om de toegang tot gegevens over bioveiligheid en de uitwisseling van ervaringen te bevorderen, en BENADRUKT het belang van het werk van het informeel adviescomité dat zorgt voor de continue verbetering van het BCH;
44. HERHAALT het cruciale belang van milieurisicobeoordelingen bij beslissingen in verband met veranderde levende organismen (VLO's) en VERWELKOMT de intersessionele werkzaamheden van het open onlineforum risicobeoordeling en risicobeheer, evenals de besprekingen in het Hulporgaan voor wetenschappelijk, technisch en technologisch advies (SBSTTA);
45. IS INGENOMEN met het werk van de ad-hocgroep van technische deskundigen (AHTEG) in verband met sociaal-economische overwegingen tijdens de intersessionele periode;
46. WIJST OPNIEUW op de noodzaak om de capaciteitsopbouwende activiteiten voor de uitvoering van het Protocol van Cartagena voort te zetten;
47. IS INGENOMEN met de inwerkingtreding van het Aanvullend Protocol inzake aansprakelijkheid en schadeloosstelling van Nagoya-Kuala Lumpur, en BEKLEMT TOONT het belang van de doeltreffende uitvoering ervan;
48. IS INGENOMEN met de ratificaties van het Aanvullend Protocol en DOET EEN OPROEP aan alle partijen bij het Protocol van Cartagena die nog niet tot het Protocol zijn toegetreden of het nog niet hebben geratificeerd, dit zo snel mogelijk te doen;
49. ROEPT de CoP-MoP 9 ERTOE OP de maatregelen en de besluiten te nemen die nodig zijn om het kader van het Protocol van Cartagena te versterken en uit te voeren en daartoe:
 - a) de partijen die hun derde nationaal verslag nog niet of slechts gedeeltelijk hebben ingediend, te verzoeken dat zo snel mogelijk te doen;

- b) een gestructureerd proces op te zetten voor het in kaart brengen en prioriteren van specifieke punten met betrekking tot de risicobeoordeling van VLO's, die de CoP-MoP in overweging kan nemen bij het ontwikkelen van verdere richtsnoeren voor de risicobeoordeling van deze vastgestelde punten; het open onlineforum uit te breiden en een ad-hocgroep van technische deskundigen inzake risicobeoordeling op te richten met een duidelijk omschreven opdracht;
- c) nota te nemen van het resultaat van de ad-hocgroep van technische deskundigen inzake sociaal-economische overwegingen, en verdere stappen in overweging te nemen met het oog op operationele doelstelling 1.7 van het strategisch plan voor het Protocol van Cartagena inzake bioveiligheid (2011-2020) betreffende sociaal-economische overwegingen, door het mandaat van de ad-hocgroep van technische deskundigen uit te breiden ter aanvulling van de tot nu toe ontwikkelde richtsnoeren;
- d) passende follow-up te overwegen van de informatie die is verzameld op het gebied van onbedoelde grensoverschrijdende bewegingen van VLO's, noodmaatregelen en de opsporing en identificatie van VLO's, en op het gebied van doorvoer en ingeperkt gebruik van VLO's;
- e) een beslissing te nemen over het proces voor een specifieke follow-up van het strategisch plan voor het Protocol van Cartagena inzake bioveiligheid voor de periode 2011-2020, dat verankerd is in en een aanvulling vormt op² het mondiale kader voor biodiversiteit na 2020;
- f) besluiten te nemen om de doeltreffende uitvoering van het Aanvullend Protocol inzake aansprakelijkheid en schadeloosstelling van Nagoya-Kuala Lumpur te bevorderen;

Hoofdstuk III - Protocol van Nagoya inzake toegang en verdeling van voordelen

50. ROEPT de partijen bij het CBD die dat nog niet hebben gedaan, OP toe te treden tot of over te gaan tot ratificatie van het Protocol van Nagoya, en DRINGT ER bij de EU-lidstaten die dat nog niet hebben gedaan, OP AAN zich extra in te spannen om dit zo snel mogelijk te doen;

² De follow-up moet helpen bij de uitvoering van het biodiversiteitskader na 2020 en zorgen voor concrete maatregelen en prioriteiten voor de uitvoering van het Protocol van Cartagena.

51. ROEPT alle partijen bij het Protocol OP tot meer inspanningen om het Protocol van Nagoya volledig operationeel te maken door geschikte binnenlandse institutionele structuren op te zetten en door wetgevende, administratieve of beleidsgerichte maatregelen, met inbegrip van nalevingsmaatregelen en in voorkomend geval eisen inzake transparante toegang, te nemen en uit te voeren, er daarbij aan herinnerend dat er financiering van het Wereldmilieu-fonds beschikbaar is voor het opzetten van wet- en regelgevingskaders en administratieve procedures die de toegang tot genetische hulpbronnen en de verdeling van voordelen overeenkomstig het Protocol van Nagoya mogelijk maken;
52. BENADRUKT dat het optimaal gebruik van het ABS-uitwisselingscentrum van essentieel belang is voor de doeltreffende uitvoering van het Protocol van Nagoya, en DRINGT ER derhalve bij alle partijen OP AAN de door het Protocol van Nagoya vereiste informatie bekend te maken en te actualiseren op het uitwisselingscentrum, en SPOORT partijen en niet-partijen AAN alle voor ABS relevante informatie die nodig is voor het doeltreffend uitvoeren van het Protocol van Nagoya, met inbegrip van beste praktijken en ervaringen, op het uitwisselingscentrum beschikbaar te maken;
53. ONDERSTREEPT dat het nodig is voorwaarden te scheppen ter bevordering en aanmoediging van onderzoek dat bijdraagt tot de doelstellingen van het CBD, en BENADRUKT dat de partijen bij het Protocol vereenvoudigde maatregelen voor de toegang tot genetische hulpbronnen voor niet-commerciële doeleinden moeten overwegen, zich rekenschap moeten geven van het belang van genetische hulpbronnen voor voedsel en landbouw en van hun speciale betekenis voor de voedselzekerheid, en gepaste aandacht moeten besteden aan noodsituaties die gevaarlijk of schadelijk zijn voor de gezondheid van mensen, dieren of planten, bij het ontwikkelen en toepassen van hun wetgeving of regelgeving inzake toegang en verdeling van voordelen;
54. IS BEREID verder bij te dragen tot het inhoudelijke internationale werk in verband met maatregelen die essentieel zijn voor de uitvoering van het Protocol, zoals de verdere verbetering van het ABS-uitwisselingscentrum, capaciteitsopbouw en bewustmaking;

55. IS INGENOMEN met de aanbevelingen van het hulporgaan inzake de uitvoering (Subsidiary Body for Implementation - SBI 2), met name betreffende de beoordeling en de evaluatie van de doeltreffendheid van het Protocol van Nagoya en betreffende gespecialiseerde internationale instrumenten inzake toegang en verdeling van voordelen, en HERHAALT zijn bereidheid kwesties in verband met artikel 10 van het Protocol van Nagoya verder te bespreken, in de wetenschap dat meer praktische ervaring met de uitvoering van het Protocol nodig is.
